

Đề bài

Hãy kể diễn cảm truyện

THẠCH SANH

bằng lời văn của em.

Bài làm

Thuở xưa, ở huyện Cao Bình có hai vợ chồng nghèo hiền lành, nhân hậu. Hằng ngày họ phải lên rừng đốn củi để đổi lấy gạo mà sinh sống. Nhưng đáng thương hơn nữa, tuổi đã cao mà chưa có con. Vợ chồng sắp già rồi mà chỉ sống trong cô quạnh. Mọi người ai cũng thương cho số phận hẩm hiu ấy. Tuy vậy vợ chồng họ luôn làm điều nhân nghĩa, luôn giúp đỡ người nghèo khó trong làng. Thấy vậy, Ngọc Hoàng sai thái tử xuống đầu thai làm con.

Rồi bà vợ mang thai nhưng đã qua mấy năm mà không sinh nở. Người chồng lâm bệnh qua đời. Mãi về sau người vợ sinh được cậu con trai, bà đặt tên con là Thạch Sanh.

Thạch Sanh vừa khôn lớn thì mẹ chết. Cậu sống làm lủi một mình trong túp lều bên gốc cây đa, gia tài của cậu là một lưỡi búa của cha để lại. Thạch Sanh vẫn tiếp tục nghề đốn củi để kiếm sống qua ngày. Cũng lúc đó, Ngọc Hoàng sai thiên thần xuống dạy cho Thạch Sanh các môn võ nghệ và mọi phép thần thông.

Một hôm, có gã hàng rượu tên là Lí Thông đi qua gốc đa. Thấy Thạch Sanh gánh củi về, hắn thầm nghĩ: Người này khỏe như voi. Nó về ở cùng ta thì lợi biết bao. Lí Thông bằng gạ gã trò chuyện cùng Thạch Sanh rồi xin kết nghĩa anh em. Thạch Sanh vốn thật thà lại tứ cố vô thân, nay gặp người kết nghĩa anh em với mình thì vui mừng vô hạn và cảm động nhận lời. Chàng rời gốc đa, đến sống chung với mẹ con Lí Thông.

Bây giờ nơi ấy có con chằn tinh hung dữ, hay ăn thịt người, có phép thuật cao cường. Dân làng lập một miếu thờ và hàng năm nộp cho chằn tinh một mạng người để nó không quấy nhiễu.

Rồi đến lượt Lí Thông nộp mình. Mẹ con hắn tính kế lừa Thạch Sanh nộp mạng thay. Chiều hôm đó, Thạch Sanh đi kiếm củi về, Lí Thông bày mâm rượu thịt, mời Thạch Sanh ăn và bảo:

– Tôi nay, đến phiên anh canh miếu thờ, ngặt vì cất dỡ mẻ rượu, em chịu khó thay anh, đến sáng thì về.

Thạch Sanh vui vẻ nhận lời đi ngay đến miếu. Nửa đêm, chằn tinh hiện ra định vồ lấy chàng. Chằn tinh giơ nanh, giơ vuốt thật kinh hoàng. Thạch Sanh dùng búa đánh trả, chằn tinh hóa phép lạ nhưng chàng không nao núng. Thế rồi, búa của chàng đã xả xác nó làm hai. Chằn tinh hiện nguyên hình một con trăn khổng lồ, nó chết để lại bên mình bộ cung tên bằng vàng. Thạch Sanh chặt đầu trăn tinh xách về cùng cung tên vàng trong niềm vui chiến thắng. Mẹ con Lí Thông vẫn ngủ say, nghe tiếng gõ cửa tưởng oan hồn Thạch Sanh hiện về, mẹ con hắn hoảng sợ van lạy rồi rít. Khi Thạch Sanh đẩy cửa vào nhà kể lại việc giết chằn tinh, chúng mời hoàn hồn. Lí Thông liền nảy ra kế cướp công, hắn nói:

– Con trần ấy là của vua nuôi. Nay em giết nó thì phải đền tội. Thôi, bây giờ em hãy trốn đi ngay. Có chuyện gì để anh lo liệu.

Thạch Sanh lại thật thà tin ngay. Chàng vội vã từ giã mẹ con Lí Thông trở về túp lều dưới gốc cây đa. Còn gã Lí Thông hí hửng đem đầu trần tinh vào kinh đô nộp cho nhà vua. Hấn được vua hết lời khen ngợi và được phong làm quận công, hưởng lộc nước rất hậu.

Lúc bấy giờ, nhà vua có con gái vừa đến tuổi lấy chồng. Một hôm, công chúa đứng trên lầu cao bị một con đại bàng khổng lồ quắp đi. Đại bàng bay qua gốc đa. Trông thấy nó, Thạch Sanh giương cung tên vàng bắn theo. Đại bàng trúng tên. Nó bị thương ở cánh nhưng cũng gắng sức bay về hang trong núi sâu. Thạch Sanh lần theo vết máu, tìm được chỗ ở của nó.

Từ ngày công chúa mất tích, nhà vua buồn rầu vì thương nhớ con. Vua sai Quận công Lí Thông đi tìm, hứa sẽ gả công chúa và truyền ngôi cho. Lí Thông mừng thầm nhưng không khỏi lo lắng, lo lắng vì mình bất tài thì làm sao làm được việc lớn lao ấy được. Thế là Lí Thông lại đi tìm Thạch Sanh. Thạch Sanh thật thà kể lại chuyện đã bắn đại bàng bị thương và biết được nơi ở của nó. Lí Thông mừng rỡ, liền nhờ chàng dẫn đường đến hang đại bàng.

Đến nơi, Thạch Sanh xuống hang cứu công chúa. Lí Thông và quân sĩ đứng trên miệng hang, mặc sức cho Thạch Sanh một mình chiến đấu với đại bàng hung dữ.

Đại bàng nguyên là một con yêu tinh ở trên núi có nhiều phép lạ. Thấy Thạch Sanh, nó vùng ngay dậy, đập cánh, chĩa vuốt nhọn lao đến. Thạch Sanh dùng cung tên vàng bắn vào hai mắt, vung búa chặt đứt vuốt sắt, bở vỡ đôi đầu con quái vật. Thế là Thạch Sanh đã chiến thắng đại bàng. Chàng vội vã lấy dây buộc vào người công chúa, không kịp chờ để công chúa cảm tạ ơn sâu. Công chúa được đưa lên vừa khỏi miệng hang thì Lí Thông liền cho quân sĩ lấp kín cửa hang lại.

Biết mình bị Lí Thông hãm hại, Thạch Sanh cố tìm lối lên. Đến cuối hang, chàng thấy một chàng trai bị nhốt trong cũi sắt, đó là thái tử con vua Thủy Tề. Thạch Sanh không ngần ngại dùng cung tên bắn tan cũi sắt, cứu thái tử ra. Thái tử thoát nạn, hết lời cảm tạ công ơn rồi mời chàng xuống chơi thủy phủ. Vua Thủy Tề gặp lại con nên tràn ngập niềm vui sướng. Vua đãi Thạch Sanh rất hậu và mời chàng ở lại thủy cung với cuộc sống thanh nhàn. Thạch Sanh từ chối, xin về. Khi chàng về, vua Thủy Tề biếu nhiều vàng bạc nhưng Thạch Sanh không nhận, chỉ xin một cây đàn rồi trở về túp lều cũ của mình bên gốc cây đa.

Thế rồi Thạch Sanh lại tiếp tục gặp nạn. Hồn chần tinh và đại bàng lang thang, một hôm gặp nhau, chúng bàn cách báo thù Thạch Sanh bằng cách vào kho báu nhà vua lấy trộm của cải mang tới giấu ở gốc đa. Thạch Sanh mang họa, bị bắt vào ngục, chờ ngày Lí Thông xử tội.

Còn nàng công chúa, sau khi được cứu thoát về cung thì bị câm. Suốt ngày nàng chẳng cười, chẳng nói, vẻ mặt buồn rầu và uất ức điều gì. Vua đành hoãn lại việc cưới xin, sai Lí Thông mời thầy thuốc về chữa trị nhưng không khỏi bệnh.

Một hôm, Thạch Sanh ngồi trong ngục tối đem đàn ra gảy. Tiếng đàn vang vọng như trách móc: sự vong tình bội nghĩa của Lí Thông. Tiếng đàn du dương ấy lọt vào hoàng cung, văng vào tai công chúa. Vừa nghe tiếng đàn, công chúa bỗng cười nói vui vẻ. Nàng xin vua cha cho người đánh đàn vào cung.

Nhà vua rất ngạc nhiên, cho đưa Thạch Sanh đến. Trước mặt mọi người, chàng kể lại câu chuyện của mình, từ việc kết nghĩa anh em với Lí Thông đến việc giết chằn tinh, giết đại bàng cứu công chúa, bị Lí Thông lấp cửa hang và cuối cùng bị bắt oan vào ngục. Mọi người đều hiểu ra mọi sự. Vua sai bắt giam mẹ con Lí Thông, lại giao cho Thạch Sanh xét xử. Chàng lại mở rộng vòng tay nhân ái, tha cho chúng về quê làm ăn. Nhưng mẹ con Lí Thông về đến nửa đường thì bị sét đánh chết, hóa kiếp thành bọ hung.

Nhà vua gả công chúa cho Thạch Sanh. Lễ cưới của họ thật linh đình, chưa bao giờ và chưa ở đâu có lễ cưới lớn như vậy. Thấy thế, hoàng tử các nước chư hầu trước kia bị công chúa từ hôn nổi cơn ghen tức. Họ hội binh lính của mười tám nước kéo đến đánh. Thạch Sanh xin vua cha đừng động binh đánh trả. Chàng cầm cây đàn ra trước quân giặc rồi gảy cho chúng nghe. Tiếng đàn cất lên như khuyên răn con người ta hãy làm điều nhân nghĩa, không giẫm lên tội ác để mang họa vào thân. Nghe tiếng đàn, quân sĩ mười tám nước đều bủn rủn tay chân, tinh thần uể oải, chí khí không còn. Họ không muốn đánh nhau nữa. Cuối cùng các hoàng tử phải cởi áo giáp xin hàng. Thạch Sanh sai dọn một bữa cơm thết đãi. Nhưng cơm chỉ đựng ở vôn vện trong chiếc niêu tí xíu. Mấy vạn tướng đều ngao ngán, chẳng muốn cầm đũa. Thạch Sanh đổ họ ăn hết niêu cơm sẽ trọng thưởng. Quân sĩ mười tám nước ăn mãi, ăn mãi nhưng không hết. Niêu cơm tí xíu cứ ăn hết lại đầy. Chúng cúi đầu bái phục Thạch Sanh một lần nữa rồi kéo binh về nước.

Thế là đất nước an bình, gia đình êm ấm. Vì không có con trai nên vua nhường ngôi cho Thạch Sanh – một dũng sĩ hiền tài, giàu lòng nhân ái.